

Tiedote 19.9.2018

Mitä ovat museokokoelmien avainobjektit?

Tallennus- ja kokoelmaverkoston uusi julkaisu listaa merkityksellisiä esineitä

Jotkin museoesineet kykenevät symboloimaan laajojakin ilmiöitä. Miksi tietyt museoesineet muistetaan erityisen hyvin ja niitä rakastetaan? Kuusi Suomalaista museota ottivat selvää, minkälaisia avainobjekteja heidän kokoelmissaan on, ja miten tietyt museoesineet saavat avainmerkityksen. Polku kokoelman rivistä merkittäväksi museoesineeksi voi kulkea monella tapaa, mutta yhteisiäkin nimittäjiä löytyy. Avainmerkityksen reseptiin kuuluu aikaa ja toistoja, mutta myös annos tunteita, sattumaa ja selittämättömyyttä. Hankkeen tuloksista on tänään julkaistu raportti [Kokoelmien avaimet. Museokokoelmien tunnisteobjekteja](#), joka johdattaa museoesinetutkimuksen teoriaan ja kertoo osallistujamuseoiden kokemuksista.

Kokoelmien avaimet. Museokokoelmien tunnisteobjekteja on Tallennus- ja kokoelmaverkosto TAKO:n pooli 6 toteuttama hanke vuosina 2013–2014. Hankkeessa olivat mukana Aboa Vetus & Ars Nova -museo, Designmuseo, Jyväskylän taidemuseo, Suomen lasimuseo, Suomen valokuvataiteen museo ja Teatterimuseo. Hanke toteutettiin museoissa työpajoissa, opintopiireissä ja kyselyitä käyttäen yhdessä yleisön ja sidosryhmien kanssa.

Museoiden tietämys omista kokoelmistaan syveni hankkeen myötä. Uusia näkökulmia avautui siihen, miten museot esittelevät kokoelmiaan ja mitä esineitä näyttelyihin valitaan. Hanke lisäsi yhteistyötä eri museoalan ammattilaisten välillä ja avasi uusia kulmia kokoelmia saavutettavaksi tekevään yleisötyöhön. Kokoelmien avaimet ovat myös museokävijöiden taskuissa olevia ”avaimia”, jotka avaavat ovia kävijäkokemukseen rakkaista tai toisaalta tunteet kylmiksi jättävistä objekteista. Esinekokoelmien ja museoiden moninaisuus ja sitä kautta merkityksellisyys korostuu tämän hankkeen tuloksissa hienolla tavalla.

Kokoelmien avaimet. Museokokoelmien tunnisteobjekteja -julkaisun aloittaa Johanna Lehto-Vahteran museologinen artikkeli Monta tietä merkityksiin. Avainobjektit museokokoelmissa. Se valottaa museoesinetutkimuksen linjoja ja kokoaa yhteen aiheesta kirjoitettua. Julkaisun muu sisältö koostuu hankkeessa mukana olleiden museoiden raporteista.

Runsaasti kuvitetun raportin on toimittanut museonjohtaja Johanna Lehto-Vahtera (Aboa Vetus & Ars Nova), ja sen muut kirjoittajat ovat Sanna Brander (Teatterimuseo), Kaisa Koivisto (Suomen lasimuseo), Helena Lahti (Suomen lasimuseo), Sofia Lahti (Suomen valokuvataiteen museo), Elli Liippo (Aboa Vetus & Ars Nova), Elisa Lindell (Jyväskylän taidemuseo), Eeva Mustonen (Teatterimuseo), Kirsi Nousiainen (Jyväskylän taidemuseo), Jaana Oikari (Jyväskylän taidemuseo), Anni Wallenius (Suomen valokuvataiteen museo) ja Merja Vilhunen (Designmuseo). Taustatoimituksesta ovat vastanneet Eeva Holkeri, Heidi Kukkonen ja Ilona Mäki. Julkaisun on taittanut graafikko Jari Nieminen ja se kuuluu poolin 6 hankeraporttien sarjaan. Pooli on aiemmin toteuttanut hankkeet Tekijä – Museo – Yleisö (2012) ja Luovan työn dokumentointi (2014).

Kokoelmien avaimet -hanke sai tukea Museoviraston innovatiivisista avustuksista.

Kokoelmien avaimet -hankkeessa määritetyt avainobjektit:

ABOA VETUS & ARS NOVA

Lapsen nahkainen kenkä

Kissan luuranko

Luostarin jokikatu

Miehen kultasormus

Niki de Saint Phalle 1985. *Kohtuullisuus*

ABOA VETUS ARS NOVA

Anish Kapoor 1990. *Enkeli*
Pablo Picasso 1969. *Miekkamies V*
Pyhän Annan kappeli
Tynnyriholvattu kellari

DESIGNMUSEO

Aarnio, Eero 1963. *Pallo-tuoli*. AskO Oy
Franck, Kaj 1951–1952. *Kilta*-astiat. Arabia Oy
LattiamaljakkO. Arabia Oy 1888. Kuviointi: Fanny Lundahl-Sundblad
Syrén, Matti 2008. *Mother Earth* -koru
Tuukkanen, Bruno 1930. Eduskuntatalon sisustusluonnos. Tilaaja: J.S. Sirén

JYVÄSKYLÄN TAIDEMUSEO (Avainteoksia keskisuomalaisen taiteen kokoelmasta)

Hirvelä, Erkki 1978. *Rita*
Hirvelä, Erkki 1982a. *Asetelma*
Hirvelä, Erkki 1982b. *Läpikulku II*
Hirvelä, Erkki 1983. *Tyttö*
Karsten, Max Harald 2010. *Ajelehtijat*
Lukumies, Pellervo 1977. *Uusi Jerusalem*
Lukumies, Pellervo 1984. *Horus ja kirjuri*
Meriläinen, Päivi 1982. *Vihreä viiva*
Meriläinen, Päivi 1995. *Koti*
Meriläinen, Päivi 1997. *Hiukset lähtee*
Meriläinen, Päivi 1999.
Meriläinen, Päivi 2004. *Apostolit*
Meriläinen, Päivi 2005. *Hyss*
Ruppa, Ulla 1981. *Lemmitty*
Ruppa, Ulla 1984. *Valkoinen kana*
Ruppa, Ulla 2005. *Omakuva*
Ruppa, Ulla 2009. *Lelukauppa*

SUOMEN LASIMUSEO

Aalto, Alvar 1937. Aalto-maljakkO 3030 (Savoy-maljakkO). Karhula–Iittala
Franck, Kaj 1970. *Luna*. Nuutajärvi
Iives-tölkki. Riihimäen Lasi 1912
Mariskooli. Marimekko ja Iittala 1965
Nurminen Kerttu 1988. *Mondo*-lasisarja. Iittala
Tynell, Helena 1964. *Aurinkopullo*. Riihimäen Lasi
Salo, Markku 1987. *Hallanvaara*
Sarpaneva, Timo 1966. *Festivo*-kynttilänjalka. Iittala
Still, Nanny 1958. *Harlekiini*. Riihimäen Lasi
Wirkkala, Tapio 1968. *Ultima Thule*. Iittala
Wirkkala, Tapio 1969. *Finlandia*-vodkapullo

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

Suomen Kameraseurojen Liiton kokoelma vuosilta 1922–1969
Hannula & Hinkka -kokoelma
Valokuvatalo Pietisen kokoelmat (Aarne Pietinen, Pf-studio)
Impossible-kokoelma

ABOA VETUS ARS NOVA

Wladimir Schohinin autochrome-kuvat
I. K. Inhan alkuperäisvedokset
Seppo Saves 1962. Mount Hagen, Uusi-Guinea
Ismo Hölttö & Mikko Savolainen. Suomea tämäkin -teoksen alkuperäisvedokset
Ulla Jokisalon teoskokoelmat
Heli Rekula 1993. Hyperventilaatio
Valokuva-albumit
Valokuvataiteen museon esinekokoelmat
Kuka kuvasi? Museon Valokuvaaja-tietokanta 1842–1950

TEATTERIMUSEO

Canth, Minna 1895. *Anna Liisa*. Näytelmä kolmessa näytöksessä. Porvoo: WSOY. Ensiesitys 2.10.1895, Suomalainen Teatteri
Kaarlo Bergbomin työhuoneen kalustus
Kari Haklin negatiivarkisto
Leo, Mona 1951. Käsinnukke *Janne*
Nykytanssituotanto *Ballet Pathétique* -kuvatallenteet (koreografia Jorma Uotinen, Helsingin Kaupunginteatterin tanssiryhmä 1989, myöhemmin myös Suomen Kansallisbaletti)
Renessanssityylinen miehen tyyppipuku
Snellman, Eero. Lavastusluonnos Suomen Kansallisteatterin tuotantoon *Tsaari Feodor Joannovits 1917*
Tampereen Työväen Teatterin arkisto vuosilta 1905–1992
Tandefelt, Liisi. Pukuluonnos Tampereen Työväen Teatterin tuotantoon *My Fair Lady* 1985
Teatteri- ja tanssitaiteen lehtileikekokoelma 1923–2010
Warén, Matti. Lavastuspienoismalli Suomen Kansallisteatterin tuotantoon *R.U.R.* 1928

Julkaisu Aboa Vetus & Ars Nova -museon verkkosivuilla: [Kokoelmien avaimet. Museokokoelmien tunnisteobjekteja](#)

Lehdistökuvia:

Lehdistökuvia: <http://www.aboavetusarsnova.fi/tiedotusvalineet>

Käyttäjätunnus: press | salasana: AVANmuseo95

Lisätiedot:

Johanna Lehto-Vahtera

johanna.lehto-vahtera@aboavetusarsnova.fi

p. 044 0800227

Anni Wallenius

puheenjohtaja

TAKO-verkosto, pooli 6

anni.wallenius@fmp.fi

p. 041 4406387

ABOA VETUS ARS NOVA

